

KRUMPLISZEDŐK.

Őszi köd,

a Tátra s a gömöri hegyek pipálnak
a dombokon szánt az eke.

Asszcnnyok görnyednek a barázdák között:
krumpliszedők.

A hegyek mögött még csak vajudik a nap
és dér fekszik már a göröngyön. Reggel hat óra
s a mezitlábás sereg viháncolva kotorja a fekete földet.

Kicsinyek s nagyok, mindenfélék,

a lábuk izmos, kezük: kérges-vágott s a mellükön
nem feszül ingerkedve a bluz.

Messziről valók, némák, csak egymásközt zúg föl néha
valami földalatti dal,

s a béresgazda nevet, kocsisok ingerkednének velük,
vig kis egerek szaladgálnak a lábikráikon,

a nap is belesüví: hahó, aki él: most köszöntsön! . . .

Csönd.

Görnyedve szednek csak tovább a krumpliszedők.

A botom belevág a földbe és kikotor néha ottfelejtett áldást:
hirtelen rámpillantanak és szégyenkezve szednek szaporábban.

Kérdem hova valók és végigsímogatná a lelkem száraz kis testüket . . .

Messze, messze. Már tavasz óta tart így a munka: a férfi ott

és ők itt télig. De télen (hosszú a tél!) lesz majd enni jót . . .!

S most jön a gép. Négy ló húzza s vágja, szórja ki eléjük a szedni való.

vadul forog a kereke s nagyokat káromkodik hozzá az ember

és ők, mint csupa ázott ürge szaladnak utána,

félénken, dühösen de szótlanul . . .

És lassan fölszakad a köd. Igazzá testesül a látomásom:

a gép fekete rém, a négy ló halottas menet

s a görnyedők sáppadt tüdővésztes sora megy a temetőbe.

Hiába minden. Hiába szép szavam. Hiába tennénk ki a felkiünket mindnyájan

eléjük melegedőnek, hiába raknám garmadába a pénzt eléjük:

ostorral verte végig őket már a bizalmatlanság munkásögöge,

s hiába ordítnék s állnék hegytetőre: emberek!

a siralmak siralma ez, szolgálknak szolgálai sűrű menetben most indulnak

a sír felé. Amerre mennek nő a soruk, csupa vézna szürke nő,

kik sose szerettek s ha szerettek rosszul szerettek,

éjszakánként béres, kocsis kergette őket s nem kérdezte az álmaikat,

mert sose volt.

Asszonyok, démonok, szeretők, kurtizánok meddő ölelkek,

anyák és testvérek! . . . ime: Inferno. —

Ki ide ért már reménye se volt . . .

És újra láttam őket, déli napban. Hegytetőn és domboldalakon.

Kirándulók ültek a lábalk alatt és szívták a friss levegőt

s nem hallották, hogy fölöttük sirtak családi fészkek,

megnemszületett gyerekek, szegény anyaságok

s az ő büneikért is görnyedtek tán ezek a groteszk Magdolnák,

ezek a sápadt, fekete, szótlán, idegen krumpliszedők . . .

ARADI ZSOLT.